

**Zacilit a pal! Střelné zbraně
a střelba v proměnách staletí**
12. 5. – 30. 8. 2020

Střelné zbraně během své dlouhé historie patřily k nejdůmyslnějším a nejspolehlivějším technologickým artefaktům. Často bývaly také náročně zdobené, a proto z dnešního pohledu představují cenné doklady umělecko-řemeslného nadání svých tvůrců. Výstava představuje jak um starých puškařů, specializujících se na výrobu nákladně pojeďnaných zbraní pro lov a sportovní střelbu, tak sériově produkované armádní zbraně, jimiž byli vyzbrojeni vojáci evropských armád ve 2. polovině 19. a na počátku 20. století. Na výstavě jsou prezentovány také artefakty související s lovem, střeleckými spolky nebo vojenstvím.

Poesie skrytá v kameni
26. 5. – 25. 10. 2020

Výstava prezentuje makrofotografie detailů leštěných ploch achátů. Tyto detaily nám mohou připomínat cokoliv, od tajemných zákoutí Vesmíru až po součásti lidské kultury a historie. Pojďte i Vy popustit uzdu své fantazii! Na výstavě najdete i kameny a spoustu zajímavých informací o nich.

Sběratel / Pocta Emanuela Opravilovi
26. 5. – 1. 11. 2020

Emanuel Opravil se od studií věnoval botanice a geobotanice. Specializoval se na archeobotaniku, což byl obor, který nutně potřebovali archeologové k vyhodnocování nálezů zbytků rostlin. Od konce padesátých let se věnoval

přírodě Jeseníků a v roce 1959 se stal pracovníkem Slezského ústavu ČSAV, kde začal budovat archeobotanické pracoviště. Po reorganizaci opavského akademického ústavu setrval v Opavě, ale jako pracovník Geografického ústavu ČSAV v Brně. Rozsáhlá publikační činnost nebyla určena jen odborníkům, protože Emanuel Opravil dovedl skvěle popularizovat výsledky výzkumů. Při příležitosti patnáctého výročí úmrtí si tuto výjimečnou osobnost připomínáme jinak: jako velkého ctitele grafiky, zejména ex libris a bibliofilii, které sbíral a které se po jeho smrti dostaly darem do sbírek Slezského zemského muzea.

**Chlupaté království.
Hmyz pod elektronovým mikroskopem**
12. 5. – 6. 9. 2020

Hmyz je druhově nejbohatší skupinou živočichů na naší planetě. Na povrchu vnější chitínové kostry hmyzu nalézáme rozličné povrchové útvary a struktury, především různé typy štětin, chlupů a jiných výrůstků. Tyto struktury jsou nejen pro daný druh funkčně účelné, ale často také velmi podivuhodně utvářené a dá se říci až krásné. Cílem fotografické výstavy libereckých autorů Pavla Kejzlara a Jiřího Preislera je právě představit esteticky nejzajímavější mikroskulptury hmyzího povrchu na úžasných snímcích z elektronového rastrovacího mikroskopu.

**Zhasněte světla. Česká literatura
a knižní kultura: říjen 1938 až květen 1945**
12. 5. – 6. 9. 2020

Titul básnické sbírky Jaroslava Seiferta Zhasněte světla (1939) poskytl název výstavě, která se snaží přiblížit české písemnictví, poezii, prózu, publicistiku a esejistiku v letech druhé republiky a okupace. Seifertova sbírka reagovala na Mnichov (29. a 30. 10. 1938); výzvu obsaženou v titulu ale můžeme vztáhnout na celou okupační atmosféru. Navzdory „tmě“ – všeobecnému útlumu, pasivitě a strachu – česká kultura neprestala existovat. Sedmileté období od Mnichova po květen 1945 je doslova nabito jedinečnými počiny v oblasti písemnictví, dramatu, výtvarného umění, poezie; je to období existence mimořádných tvůrčích uskupení (Skupina 42, skupina RA, skupina Sedm v říjnu), vydávání překladové literatury, pořádání výstav a vydávání novin, časopisů a sborníků, edic historických

textů a klasických děl českého písemnictví, období rozvoje knižní kultury, vynikající typografickým zpracováním knih i jejich hodnotným ilustračním doprovodem.

Opava na dobových pohledech
12. 5. – 25. 8. 2020 / Müllerův dům

Město Opavu v jejím historickém vývoji přibližuje výstava nejstarších dochovaných celkových pohledů prostřednictvím barevných a černobílých reprodukcí z depozitářů Slezského zemského muzea. Nejstarším dochovaným pohledem na město Opavu je dřevoryt známého rytce Jana Willenbergera z roku 1593. Na výstavě je možné zhlédnout např. perokresbu Johanna Delsenbacha (r. 1720), kolorovanou mědirytinu Friedricha B. Wernera (kolem r. 1750), akvarely a kresby od Františka Biely nebo George Fritsche a dalších autorů, kteří město Opavu ztvárnili během 19. století.

**Od hradní kuchyně po muzejní objekt:
historie Müllerova domu**

Fotografická instalace přibližuje osudy Müllerova domu, jediného pozůstatku opavského zámeckého areálu spjatého s rodem Liechtensteinů. Vysvětluje, jak získal dům svůj dnešní název, kdo byli jeho obyvatelé nebo jakým způsobem se budova začala využívat k muzejním účelům. Prezentována je také nejstarší historie stavby, která sloužila již ve středověku jako kuchyně přemyslovského hradu.

**125 let od otevření
Historické výstavní budovy**
1. 7. – 31. 8. 2020 / Sady u muzea

Významné mezníky Historické výstavní budovy vám představí výstava uspořádaná k 125. výročí od jejího slavnostního otevření. Tehdejší Muzeum Františka Josefa pro umění a řemesla je projektem vídeňských architektů Johanna Scheiringera a Franze Kachlera. Ve své době byla budova vybavena nejmodernějším dostupným vybavením. Zásadní zlom nastal koncem druhé světové války, kdy byla budova zasažena leteckými pumami. Oprava trvala řadu dalších let a značné množství sbírkových předmětů bylo nenávratně ztraceno.

VÝSTAVY SLEZSKÉHO ZEMSKÉHO MUZEA

Kronika osvobození: Ostravsko 1945

12. 5. – 30. 11. 2020

Výstava ve správní budově památníku se věnuje 75. výročí ukončení II. světové války a osvobození severní Moravy a Slezska. Na pozadí vojenské a politické situace v Evropě na jaře roku 1945 představuje průběh ostravské operace ve všech třech jejích fázích, neopomíjí připomenout roli odboje v bojích s nacistickým Německem či na příkladu vzpomínek a hlášení vojáků přibližuje podmínky, ve kterých žili naši vojáci v bojích o Ostravsko. Závěr výstavy patří bilanci – osudům hlavních osobností operace po skončení války.

Bitva o Británii

12. 5. – 30. 11. 2020

Menší výstava ve správní budově památníku připomíná 80. výročí prvního významného střetnutí vybojovaného výhradně prostřednictvím leteckých sil, a to bitvu o Británii. Smyslem této vzdušné bitvy, kterou po skončení bitvy o Francii rozpoutala německá strana, bylo zničit nebo alespoň výrazně oslabit Royal Air Force a získat tak jednoznačnou vzdušnou převahu nad kanálem La Manche a Británií. Do bitvy zasáhlo také asi devadesát čs. letců a některé z jejich osudů představuje i naše výstava.

Festival Filmové žně ve Zlíně a žhavá léta milovníka Jana Pivce

12. 5. – 30. 11. 2020

Festival Filmové žně ve Zlíně představoval v letech 1940–1941 nejen přehlídku úspěšných českých novinek za světa filmu, ale i místo pro četná společenská setkání. Do Batova městečka se o prázdninových dnech sjížděli vedle filmových fanoušků také populární herci, režiséři a osobnosti ze světa politiky a dalších sfér veřejného života. Ke stálým filmového festivalu patřil také přední český milovník Jan Pivec, kterému slunečné festivalové nebe přivedlo do cesty něco víc než jen práci a shon.

Píkovi. Smutný osud rodiny

12. 5. – 30. 11. 2020

Společný život Heliodora, Marie a Milana Píkových byl od počátku ovlivněn zařazením otce do vysokých vojenských a diplomatických funkcí. Působení ve Vojenské akademii v Hranicích, studium na Vysoké škole válečné, funkce vojenského ataše v Rumunsku, později náčelníka Čs. vojenské mise v SSSR, období let 1945–1948 – to vše způsobilo, že rodina trávila velmi málo času společně, čímž trpěla zejména Marie Píková. Zkázu rodinného života pak znamenalo zatčení otce a jeho věznění, které vyústilo v politický proces a justiční vraždu. Marie a Milan byli následně vystaveni represím a útlaku ze strany státních orgánů. Důležité události života rodiny Píkových, které byly vždy úzce spjaty s osudem milované vlasti, přibližuje výstava prostřednictvím fotografií a dokumentů, většinou dosud nezveřejněných, které pocházejí z pozůstalosti generála Milana Píky, jenž loni v březnu zemřel.

ARBORETUM NOVÝ DVŮR

Náš les

do 20. 12. 2020

Lesy pokrývaly v minulosti většinu našeho území. Kdyby do přírodních poměrů Evropy nezasáhl člověk, bylo by tomu tak doposud. I v současnosti jsou lesy nejrůznějších typů významnou částí naší krajiny. Na výstavě navštívíme

nejen lužní lesy, bučiny a jedlobučiny, teplomilné doubravy, bory, horské smrčiny a kulturní lesy, ale i obory, zdevastované lesy, paseky a lesní okraje, či remízky a větrolamy. Seznámíme se s jejich rostlinami i živočichy, a to nejen s obratlovci, ale i bezobratlými, zastoupenými lesním hmyzem. Vydejte se s námi do našich lesů!

Příběhy z herbářů

do 13. 7. 2020

Výstava je zaměřená na botanickou sbírku Slezského zemského muzea, která v dnešní době čítá již téměř dvě stě tisíc položek cévnatých rostlin, mechorostů, hub a lišejníků. Přiblížíme vám nejen významné slezské botaniky a jejich činnost, ale také vás seznámíme s unikátními doklady herbářových položek.

Proměny Arboreta Nový Dvůr

15. 7. – 20. 12. 2020

Historie Arboreta v Novém Dvoře sahá až do roku 1906, kdy získal novodvorské panství Quido Riedel a na nevelké ploše 1,8 ha postupně vytvořil přírodně-krajinářský park. Po druhé světové válce se však park dostal do správy řady institucí, pozbyl odborného dohledu a rychle pustl. V roce 1958 byl postoupen Slezskému muzeu, které zde zřídilo arboretum. Prostřednictvím dobových a současných fotografií vás provedeme proměnami, kterými arboretum v průběhu jednoho století prošlo. Pozornost bude věnovaná historii zámku, vývoji skleníkového komplexu, ukážeme vám, jak probíhala rekonstrukce alpina, nebo jak vypadal park v minulém století.

Informace pro návštěvníky

Historická výstavní budova – Müllerův dům

Komenského 10, 746 01 Opava
tel.: +420 553 714 809, +420 604 393 778
e-mail: pokladnahvb@szm.cz
otevírací doba: úterý–neděle 9–12, 13–17 hodin
Vstup do Müllerova domu je přes Historickou výstavní budovu.

Národní památník II. světové války

Hrabyně 192, 747 63 Hrabyně
tel.: +420 553 775 091
e-mail: pamatnik-valky@szm.cz
otevírací doba: duben–říjen: út–ne 9–12, 13–17 hodin
listopad: čt–ne 9–12, 13–16 hodin / prosinec–duben: zavřeno

Arboretum Nový Dvůr

746 01 Stěbořice
tel.: +420 733 739 173
e-mail: arboretum@szm.cz
otevírací doba: říjen–březen po–ne 8–16 hod.
duben–září: po–ne 8–18 hod.

Areal čs. opevnění Hlučín-Darkovičky

748 01 Hlučín-Darkovičky
tel.: +420 595 051 110
e-mail: opevneni@szm.cz
otevírací doba: so, ne, svátky 11–13, 14–17 hodin
listopad–březen: zavřeno

Srub Petra Bezruče

739 14 Ostravice
tel.: +420 732 974 060
e-mail: spb@szm.cz
otevírací doba: od 1. 7. 2020 so, ne, svátky 9–11, 14–16 hodin
listopad–březen: zavřeno

Památník Petra Bezruče

Ostrožná 35, 746 01 Opava
tel.: +420 778 528 219
e-mail: ppb@szm.cz
otevírací doba: zavřeno

**Věnujte prosím pozornost opatřením při vstupu do objektů v rámci prevence onemocnění způsobené koronavirem (COVID-19).
WWW.SZM.CZ**